

יום חמישי כ"ג טבת תשפ"א

הנחיות להתמודדות עם קנסות משטרה בעקבות השתתפות בהפגנות

בשבועות האחרונים אנו עדים לגל מחאה אדיר ברחבי הארץ במחאה על ההרג של אהוביה סנדק ז"ל. המשטרה התנכלה למפגינים באלימות ובמעצרים שרבים מהם בודאי מעצרי שווא. מאות עצורים ומעוכבים קבלו סיוע משפטי מעורכי הדין של חוננו. דרך נוספת שבה נוקטת המשטרה כדי לנסות לדכא את המחאה היא חלוקת דוחות בסיטונאות, דוחות תעבורה ודוחות קורונה. קיבלנו פניות רבות מאוד של מפגינים שללא כל סיבה קבלו דוח. עו"ד חנמאל דורפמן נרתם לכתיבת מסמך הסבר כיצד להתמודד עם הדוחות הללו בדרך המיטבית.

ארגון 'חוננו'

Lawyers office

טלפון: 02-6543300
פקס: 02-6543400
מייל: doravi.law@gmail.com

דורפמן אביטן משרד עורכי דין

מרכז העסקים שילה
ד.נ. אפרים
מיקוד 4483000

בס"ד

יום חמישי כ"ג טבת תשפ"א
07 ינואר 21

זכותון למפגינים

זכותון משפטי למפגינים נגד ימ"ר ש"י – נערך ע"י עו"ד חנמאל דורפמן

✓ **בעקבות עתירת אנשי השמאל, בג"ץ קבע כי בהפגנות בהן משתתפים עד 500 איש, אין צורך להודיע למשטרה או לבקש ממנה אישור. מעל 500 איש יש להודיע למשטרה מראש.**

ובהרחבה: בהתאם לפסיקת בג"ץ (בין השאר – פסק הדין בעניין ההפגנות נגד היועץ המשפטי לממשלה) נקבע, כי כל עוד מספר המפגינים לא מגיע ל-500 איש, אין צורך לבקש אישור מהמשטרה, ואף לא להודיע לה על ההפגנה הצפויה, זאת למעט במקרה של הפגנה "מדינית". נציין, כי השופטים קבעו שהפגנות שמטרתן שמירה על שלטון החוק ועל טוהר המידות בישראל אינן הפגנה מדינית. במקרה של הפגנה בת 500 מפגינים ומעלה – יש להודיע למשטרה מראש.

✓ **גם בזמן הסגר, מותר לצאת להפגנות נגד ימ"ר ש"י.**

ובהרחבה: בשל מגבלות הסגר, הוטלו מגבלות רבות על אזרחי המדינה. ואולם – תקנה 92(9) לתקנות "סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש", נקבע במפורש, כי מותר לצאת ממקום המגורים על מנת להשתתף בהפגנה, ועל כן אין למשטרה סמכות למנוע מהמפגינים להגיע למקום ההפגנה, או לתת קנס על יציאה מהבית.

✓ **בתקנות נקבעה חובה לשמור על שני מטרים בין אדם לאדם, אך לשוטר אסור לקנוס על הפרת עבירה זו.**

ובהרחבה: חשוב לדעת, כי למרות שבתקנות נקבעה חובה להישמר במרחק של שני מטרים בין אדם לאדם במרחב הציבורי, להפרת תקנה זו לא נקבע עונש, ועל כן לא ניתן לתת קנס בגין אי שמירה על מרחק של שני מטרים בין אדם לאדם.

✓ **בהפגנה שבה לא שומרים מרחק, שוטר יכול לדרוש מהמפגינים לשמור מרחק, ורק אז הוא יכול לתת קנס על סירוב להוראה זו.**

ובהרחבה: בתקנות נקבע, כי אין לקיים התקהלות במסגרת הפגנה. הגדרתה של התקהלות במסגרת הפגנה היא שהייה בסמיכות של קבוצת אנשים בלא שמירת מרחק של שני מטרים בין אדם לאדם.

במקרה כזה, שוטר רשאי להורות על פיזור ההתקהלות. על השוטר לתת למפגינים זמן סביר לפזר את ההתקהלות למרחק שני מטרים הנדרש, ועל סירוב לפיזור ההתקהלות שוטר יכול לתת דו"ח של 1,000 ₪.

✓ **בהפגנה שבה לא שומרים מרחק, שוטר יכול לדרוש מהמפגינים לשמור מרחק, אך אין לו סמכות לפזר את ההפגנה עצמה.**

ובהרחבה: חשוב להדגיש, כי שוטר לא מוסמך להורות על פיזור ההפגנה כולה, אלא רק על פיזור של המפגינים למרחק של שני מטרים. לכן, במקרה שבו דורש שוטר לפזר התקהלות כזו, ניתן להתפזר למרחק של למעלה משני מטרים מאדם לאדם, ולשוטר לא תהיה סמכות לפנות את ההפגנה או לתת קנס.

✓ **לעיתים המשטרה נותנת קנס בגין הפרעה לתנועה, אך במקרה בו המפגין לא הפריע לתנועה או שהמשטרה עצמה חסמה את התנועה לא ניתן לתת קנס זה.**

ובהרחבה: המשטרה משתמשת בכלי נוסף, במסגרתו ניתנים דוחות בגובה 500 ₪ למפגינים, בטענה כי הם הפריעו לתנועה או עיכבו אותה בניגוד לתקנות התעבורה. לכן יש לשים לב, כי במסגרת ההפגנה לא יהיו עיכוב או הפרעה לתנועה. נציין, כי אם המשטרה בוחרת מיוזמתה לחסום את התנועה בסמוך למקום ההפגנה, לא ניתן לתת קנס למפגינים.

✓ **במקרה של קבלת קנס, יש להשיב: "לא עברתי על החוק", ולהגיש בקשה לביטול הקנס או בקשה להישפט.**

ובהרחבה: כפי שסקרנו, במרבית המקרים המשטרה איננה יכולה לתת קנסות, ולמרות זאת שוטרים רבים נותנים קנסות. לכן, בכל מקרה של מתן קנס המנוגד לחוק, יש להשיב לשוטר תשובה ברורה: "לא עברתי על החוק", ולא להתווכח עם השוטר. כפי שנראה מיד, במקרה של בקשה להישפט על הקנס, ישנה משמעות לדברים שנאמרו לשוטר ונרשמו בקנס.

יש להגיש תוך 30 יום בקשה להישפט או בקשה לביטול הקנס. בבקשה להישפט אין צורך לפרט נימוקים מדוע מבקשים להישפט, ועם קבלת הזמנה לדיון מומלץ לפנות לייעוץ משפטי. תחת בקשה להישפט, ניתן להגיש בקשה מנומקת לביטול הקנס – ואם זו נדחית ניתן להגיש בקשה להישפט. חשוב להדגיש, כי במקרה שביקשתם לבטל את הקנס (ולא להישפט), יש לשלם את הקנס תוך 60 ימים – אחרת הוא צובר ריביות, ובמקרה שהוא יבוטל הכסף יוחזר.

כאשר מגישים בקשה להישפט, המשטרה תצטרך להוכיח שמקבל הקנס ביצע את העבירה. במסגרת זו, המשטרה תצטרך להוכיח את ביצוע העבירה. בקנס שניתן בשל סירוב לפזר התקהלות בהפגנה (קורונה) – המשטרה תצטרך להוכיח שהתקיימה התקהלות שכזו, שמקבל הקנס התבקש להתפזר ולא התפזר. בקנס שניתן בשל הפרעה לתנועה (תעבורה) – המשטרה תצטרך להוכיח שמקבל הקנס בעצמו אכן ביצע הפרעה או עיכוב לתנועה. כך למשל – בהפגנה שקיימו מפגינים ערבים בכביש 65 בוואדי ערה, הואשם אחד המפגינים כי הפריע לתנועה, אך הוא זוכה בבית המשפט כיוון שהמשטרה לא הצליחה להוכיח את מעורבותו באירוע (תת"ע 18-01-5561 מדינת ישראל נ' לוואי כטיב).

✓ **מצ"ב דוגמאות להגשת בקשות לביטול קנס.**

**בברכה,
חנמאל דורפמן, עו"ד**

חנמאל דורפמן, עו"ד
מ.ר. 83504
נייד: 052-509-0045

דוגמת בקשה לביטול קנס קורונה:

לכבוד
משטרת ישראל
בטופס מקוון

שלום רב!

הנדון: בקשה לביטול קנס מספר _____

1. ביום _____ התקיימה הפגנה נגד התנהלות שוטרי ימ"ר ש"י במרדף אחר אהוביה סנדק ז"ל, מרדף שהוביל למותו.
2. ההפגנה התקיימה בהתאם לחוק, תוך הקפדה על הנחיות הקורונה.
3. למרות זאת, ומסיבה שאיננה ברורה, ניתן לי קנס בגין הפרת הנחיות הקורונה.
4. אבקש לבטל את הקנס, מן הטעם שהוא ניתן בניגוד לדין. בהתאם לסעיף 27(א)(3) לחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תש"ף-2020, לשוטר ניתנה סמכות להורות על פיזור התקהלות של מפגינים שלא שומרים על מרחק של שני מטרים ביניהם. סעיף 28א(א) לאותו חוק מאפשר לשוטר לתת קנס רק בגין סירוב להוראות שוטר להתרחק למרחק של שני מטרים.
5. במקרה שלי (מחק את המיותר):
 - א. כלל לא השתתפתי בהפגנה אלא רק עברתי במקום.
 - ב. לא התקיימה התקהלות שבה לא נשמר המרחק הנדרש.
 - ג. אף שוטר לא ביקש להתפזר למרחק הנדרש.
 - ד. מיד לאחר שהשוטר ביקש להתפזר התרחקתי למרחק העולה על שני מטרים מכל אדם אחר.
6. לאור כל האמור, יש לבטל את הקנס.

בברכה,

[מקבל הקנס]

דוגמת בקשה לביטול קנס תנועה:

לכבוד
משטרת ישראל
מרכז פניות נהגים ארצי
בטופס מקוון

שלום רב!

הנדון: בקשה לביטול קנס מספר _____

7. ביום _____ התקיימה הפגנה נגד התנהלות שוטרי ימ"ר ש"י במרדף אחר אהוביה סנדק ז"ל, מרדף שהוביל למותו.

8. ההפגנה התקיימה בהתאם לחוק, תוך הקפדה על תקנות התעבורה.

9. למרות זאת, ומסיבה שאיננה ברורה, ניתן לי קנס בגין הפרת תקנות התעבורה והפרעה לתנועה.

10. אבקש לבטל את הקנס, מן הטעם שהוא ניתן בניגוד לדין. התקנה מאפשרת ליתן קנס במקרה של הפרעה לעיכוב לתנועה, מה שאין כן בענייננו.

11. במקרה שלי (מחק את המיותר):

- א. כלל לא השתתפתי בהפגנה אלא רק עברתי במקום.
- ב. לא ביצעתי כל הפרעה לתנועה או עיכוב שלה.
- ג. המשטרה בעצמה חסמה את התנועה באזור.

12. לאור כל האמור, יש לבטל את הקנס.

בברכה,

[מקבל הקנס]